

Säkrare affärsbeslut.
Större drömmar.

Remissyttrande: SOU 2017:52 – Så stärker vi den personliga integriteten

Tillställd Justitiedepartementet
Adress: Ju.L6@regeringskansliet.se

Diarienummer: Ju2017/05090

Innehåll

Remissyttrande: SOU 2017:52 – Så stärker vi den personliga integriteten	1
Inledning	3
Sammanfattning.....	3
Integritetsskydd vid utlämnande av kreditupplysning, oavsett hur kreditupplysningen lämnas ut.....	5
Rätten för fysiska personer att få uppgifter strukna.....	7

Inledning

UC tackar för möjligheten att inkomma med remissvar.

UC vill med detta remissyttrande belysa några aspekter avseende Integritetskommitténs slutbetänkande med bäring på kreditupplysningsverksamhet.

Sammanfattning

UC tillstyrker kommitténs bedömning på sidan 174, dvs. att regeringen bör lämna förslag på reglering som ger integritetsskydd vid utlämnande av kreditupplysning, oavsett hur kreditupplysningen lämnas ut. Kommittén konstaterar också att det är viktigt att en framtida reglering fortsatt bidrar till en effektivt fungerande kreditupplysningsverksamhet.

UC anser att det är viktigt att regeringen inom ramen för kommande förslag beaktar följande:

- UC har inkommit med remissyttranden på Ds 2008:34 och Ds 2013:27. UC anser att det som där anförs bör beaktas inom ramen för kommande förslag på reglering.
- UC anser att regeringens förslag bör beakta relevanta delar av Dataskyddsförordningen, den föreslagna lydelsen av kompletterande dataskyddslag samt den föreslagna lydelsen av kreditupplysningslagen.
- UC anser att regeringens förslag bör beakta att offentlighetsprincipen idag används som stöd för att anonymt hämta information från myndigheter såsom Kronofogden och Skatteverket, vilket innebär att kreditupplysningslagens integritetsskyddande bestämmelser inte tillämpas.
- UC anser att regeringens förslag bör beakta organisationers behov av att från kreditupplysningsföretag få tillgång till relevant information på ett integritetssäkert, effektivt och ändamålsenligt sätt inom ramen för verksamhetsutövarers skyldigheter inom penningtvättsregelverket.

UC kan inte ta ställning till kommitténs förslag på sidan 174, dvs. att regeringen bör låta utreda möjligheten till en författningsreglerad rättighet för fysiska personer att vända sig till den som ger ut en kreditupplysningspublikation för att få uppgifter om sig själv strukna innan uppgifterna publiceras. Orsaken till att

UC inte kan ta ställning till kommitténs förslag är att UC inte kan bedöma behovet av en sådan åtgärd innan regeringens förslag på övriga åtgärder för att stärka den enskildes integritet redovisas.

Om en utredning tillsätts i enlighet med kommitténs förslag anser UC att det är viktigt att regeringen inom ramen för utredningen beaktar följande:

- UC anser att utredningen bör bedöma behovet av en rätt att bli struken från en kreditupplysningspublikation först efter det att regeringens förslag på reglering som ger integritetsskydd vid utlämnande av kreditupplysning, oavsett hur kreditupplysningen lämnas ut, har presenterats.
- UC anser att utredningen bör säkerställa att en kommande reglering kring rätten att bli struken från kreditupplysningspublikationer inte i övrigt påverkar kreditupplysningsföretagens rätt att behandla information.
- UC anser att utredningens förslag bör säkerställa att kreditupplysningsföretag inte hamnar i en sämre publicistisk situation i förhållande till andra företag och organisationer som använder tryck- och yttrandefriheten som stöd för att publicera ekonomisk information om fysiska personer.

Integritetsskydd vid utlämnande av kreditupplysning, oavsett hur kreditupplysningen lämnas ut

Kreditupplysningsverksamheten utgör en uppgift av allmänt intresse vilket också klargörs inom ramen för kreditupplysningslagens anpassning till dataskyddsförordningen.¹ UC har sedan tidigare välkomnat att lagstiftaren i kreditupplysningslagen inför bestämmelser som innebär att den enskildes integritet förstärks i förhållande till yttrandefrihetsgrundlagen.² UC anser att det är av stor vikt att samhällets olika aktörer har förtroende för den mycket samhällsviktiga funktion som kreditupplysningsföretag fyller i Sverige. UC välkomnar därför Integritetskommitténs bedömning att det är angeläget att regeringen lämnar förslag på reglering som ger integritetsskydd vid utlämnande av kreditupplysning.

Integritetskommittén beskriver att utlämnande av kreditupplysningar med hjälp av grundlagsskyddade tekniska upptagningar kan ske utan att vissa skyddsregler i kreditupplysningslagen behöver tillämpas och att det därför föreligger allvarliga risker för den personliga integriteten i kreditupplysningsföretagens verksamhet. Kommittén noterar att tidigare förslag för att stärka den personliga integriteten har utretts³ samt att en promemoria från 2013 föreslår att samtliga former av utlämnanden av kreditupplysningar på sätt som avses i yttrandefrihetsgrundlagen bör omfattas av skyddsregler.⁴ Kommitténs bedömning är däremot inte begränsad till utlämnande med stöd av yttrandefrihetsgrundlagen utan att en kommande reglering ska leda till ett gott integritetsskydd oavsett hur kreditupplysningen lämnas ut. Kommittén utvecklar inte resonemanget ytterligare men noterar att frågan för närvarande bereds i Regeringskansliet.⁵

UC konstaterar samtidigt att det lagförslag som presenterats inom ramen för den lagstiftningsprocess som nu pågår inte innehåller någon förändring av de bestämmelser i kreditupplysningslagen som hänvisar till yttrandefrihetsgrundlagen.⁶

UC anser därför att regeringens eventuella kommande förslag även bör analyseras i förhållande till dataskyddsförordningen, förslaget till

¹ Ds 2017:26 En anpassning till dataskyddsförordningen – kreditupplysningslagen och några andra författningar, sidan 39. Se även exempelvis prop. 2000/01:50 sidan 88.

² Se UC:s remissyttrande daterat 2008-08-23 (Ju2008/4277/L2) samt remissyttrande daterat 2013-08-16 (Ju2013/3527/L2).

³ Ds 2008:34, Ds 2013:27.

⁴ SOU 2017:52 sidan 174 f. UC har sedan tidigare inkommit med remissvar över SOU 2016:41, daterat den 9 november 2016.

⁵ SOU 2017:52 sidan 175.

⁶ Ds 2017:26 En anpassning till dataskyddsförordningen – kreditupplysningslagen och några andra författningar.

kompletterande dataskyddslag samt de föreslagna ändringarna i kreditupplysningslagen.⁷

UC anser också att regeringens förslag på regleringar även bör beakta vad UC skrivit i tidigare remisser som kommentar på de uttalanden som gjorts i samband med att kreditupplysningsverksamheten har bedömts.⁸

Integritetskommittén kommenterar i slutbetänkandet inte myndigheternas utlämnande av individers ekonomiska information med stöd av offentlighetsprincipen. I dag kan vilken individ som helst - med stöd av offentlighetsprincipen och helt anonymt – ringa till en myndighet och exempelvis få information om en annan individs betalningsanmärkningar eller inkomstuppgifter. UC erfar att telefonsamtal till svenska myndigheter där information om en enskilds ekonomiska förhållanden lämnas ut med stöd av offentlighetsprincipen är vanligt förekommande. Kommittén har inte jämfört eller graderat risken för den personliga integriteten i dessa situationer. Myndigheter som lämnar ut information på detta sätt får inte efterfråga om frågeställaren har ett legitimt behov, de skickar ingen kopia på den information som har lämnats ut och den omfrågade individen ges därmed inte heller en möjlighet till rättelse av den information som har lämnats ut. UC erfar att Datainspektionens bedömning är att även ett utlämnande av enskilda informationsposter - såsom betalningsanmärkning - innebär ett utlämnande av kreditupplysning när utlämnandet sker från ett kreditupplysningsföretag.

UC anser att regeringen bör beakta denna integritetsrisk vid en fortsatt beredning och bedöma om det bör finnas ett sämre integritetsskydd vid utlämnande av ekonomisk information om den sker med stöd av offentlighetsprincipen jämfört med det integritetsskydd som uppnås om informationen istället lämnas ut av kreditupplysningsföretag som tillämpar kreditupplysningslagens bestämmelser samt lyder under Datainspektionens tillståndsprövning, utfärdade villkor och tillsyn.

UC anser också att regeringen bör bedöma om en myndighets utlämnande av ekonomisk information ska regleras av kreditupplysningslagen.

UC har vid flera tillfällen framfört önskemål om att lagstiftaren bör beakta verksamhetsutövares behov av att kunna hämta information från kreditupplysningsföretag inom ramen för fullgörande av förpliktelser inom ramen för penningtvättsregelverket.⁹

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 17 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG; SOU 2017:39 samt Ds 2017:26.

⁸ Se UC:s remissyttrande daterat 2008-08-23 (Ju2008/4277/L2) samt remissyttrande daterat 2013-08-16 (Ju2013/3527/L2).

⁹ Se exempelvis UC:s remissyttrande över Ds 2017:26 (Ju2017/05721/L2) daterat 2017-09-14.

UC anser att lagstiftaren bör klargöra att utlämnande av information från kreditupplysningsregister utgör ett legitimt behov när informationen lämnas till en verksamhetsutövare med hänvisning till kraven i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Med beaktande av meddelandeförbudet i penningtvättslagen anser UC också att det bör införas en bestämmelse i kreditupplysningslagen om att en kreditupplysningskopia i dessa fall inte ska skickas till den omfrågade personen. UC vill i detta sammanhang återigen belysa det faktum att lagstiftaren i Finland har gjort bedömningen att en sådan hantering är lagenlig. UC anser därför även av denna anledning att det borde finnas förutsättningar för Sverige att skapa bättre förutsättningar för verksamhetsutövare i Sverige att leva upp till penningtvätsregelverket.

UC anser att en sådan lagstiftningsåtgärd fortsatt är av stor betydelse och att det också skulle innebära en integritetsförbättring jämfört med att s.k. tekniska upptagningar används vid utlämnande av information för penningtvättsändamål. UC påminner därför om att denna frågeställning har berörts tidigare av även andra remissinstanser, exempelvis inom ramen för förslagen som presenterades i Ds 2013:27.

Rätten för fysiska personer att få uppgifter strukna

Integritetskommittén föreslår att regeringen bör låta utreda möjligheten till en författningsreglerad rättighet för fysiska personer att vända sig till den som ger ut en kreditupplysningspublikation för att få uppgifter om sig själv strukna innan uppgifterna publiceras. Kommittén hänvisar till Skatteverkets förslag om att strykningsrätten ska gälla offentliggörande på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Justitiedepartementet har i närtid bedömt frågan om den registrerades rätt att motsätta sig behandling och konstaterar att de argument som tidigare har förts fram mot att den registrerade ska ha en sådan rätt fortfarande har goda skäl. Bedömningen som görs är därför att det inte bör införas en möjlighet för den registrerade att invända mot behandlingen av personuppgifter i kreditupplysningsverksamhet.¹⁰

I förarbetena till kreditupplysningslagen anförs att en effektivt fungerande kreditupplysningsverksamhet är betydelsefull för kreditgivarna men även för kreditökande som har intresse av att det inte uppställs hinder för kreditupplysningsverksamheten eftersom kreditgivningen då försvåras på ett onödigt sätt. Förarbetena uppmärksammar också att det för dessa båda parter är väsentligt att reglerna så långt som möjligt garanterar att den information som

---

¹⁰ Ds 2017:26 sidan 57 f.

tillhandahålls är tillförlitlig och korrekt och att uppgifterna är relevanta för kreditbedömningen.¹¹

UC kan i dagsläget inte ta ställning till Integritetskommitténs förslag att låta utreda fysiska personers rätt att stryka sig från en kreditupplysningspublikation innan uppgifterna publiceras. Skälet till detta är att UC inte kan bedöma behovet av en sådan rättighet innan regeringens förslag på övriga åtgärder för att stärka den enskildes integritet redovisats, dvs. avseende integritetsskydd vid utlämnande av kreditupplysning, oavsett hur kreditupplysningen lämnas ut.

UC håller med om att en fysisk persons rätt att stryka sig från en kreditupplysningspublikation som publiceras med stöd av tryckfrihetsförordningen skulle kunna innebära ett integritetsskydd sett i ljuset av kreditupplysningslagen.

UC anser, å andra sidan, att det är av största betydelse att en sådan rätt att styrka sig inte påverkar kreditupplysningsverksamheten på ett negativt sätt.

UC anser också att det är betydelsefullt att kreditupplysningsföretag inte hamnar i en sämre publicistisk situation i förhållande till andra företag och organisationer som använder tryck- och yttrandefriheten som stöd för att publicera ekonomisk information om fysiska personer.

.....

UC står givetvis till förfogande vid frågor eller synpunkter på innehållet i remissyttrandet. Det går utmärkt att kontakta oss direkt med hjälp av nedan kontaktuppgifter.

Stockholm den 10 november 2017

Martin Smedberg
Chefsjurist
08-670 91 88
076-540 91 88
martin.smedberg@uc.se

Åke Dahlqvist
Koncernledningen
08-670 91 19
073-914 84 30
ake.dahlqvist@uc.se

¹¹ Prop. 1973:155 sidan 78.